

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2020, declarat de avocata Bajurean Silvia în numele inculpatului

Chicaros Dmitrii XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătorei Edineț 26.12.2018, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 30.000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 23.05.2019 - 30.09.2019,
instanța de apel: 21.10.2019 - 26.02.2020,
instanța de recurs: 14.05.2020 - 24.06.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei mun. Chișinău din 30 septembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Chicaros Dmitrii a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Instanța de fond a constatat că, la 16.03.2019, în jurul orei 22⁵⁵, inculpatul Chicaros D., fără a deține permis de conducere valabil pentru careva categorii de vehicule, în timp ce conducea automobilul "Renault Megane", n/î XXXXX, și se deplasa pe str. O. Goga intersecție cu str. Gh. Coșbuc din mun. Chișinău, observând echipajul INP, a oprit la o distanță de 30 metri de la acesta și a coborât de la volanul automobilului. Angajații INP al IGP al MAI s-au apropiat de automobilul nominalizat și în procesul verificării actelor șoferul Chicaros D., fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a fost supus testării alcoolscopice la aparatul "DRAGER", fiind stabilită concentrația de alcool în aerul expirat de 0,58 mg/1, ceea ce conform art. 134¹² alin.(3) Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Astfel, Chicaros D. a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și anume prevederile punctului 14 lit. a) al RCR conform cărui "Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere".

Instanța a reținut că, inculpatul a recunoscut în totalitate vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Astfel, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșit de către o persoană care anterior a fost privat de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an, că anterior a fost condamnat, dar pedeapsa de bază a fost executată, a recunoscut vina, s-a căit sincer de fapta comisă, că circumstanțe agravante nu au fost reținute, că aceasta beneficiază, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de o reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, concluzionând a-i stabilit pedeapsă sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Daniela Buinovski, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Chicaroș D. să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis.

Apelanta a invocat că, instanța de fond a omis să aprecieze că, conform materialelor cauzei penale, inculpatul a fost deja supus răspunderii penale pentru comiterea unei infracțiuni similare, fiind condamnat cu amendă cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. Antecedentul penal în cauză nu a fost stins, iar inculpatul nu s-a corectat și a continuat activitatea sa iresponsabilă, continuând să urce beat la volan, prin ce a pus în pericol cât viața și sănătatea participanților la trafic, cât și integritatea averii acestora.

Prin urmare, la individualizarea pedepsei, instanța nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, inclusiv de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de faptul că inculpatul anterior a săvârșit o infracțiune intenționată din aceeași categorie, infracțiune privind conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, pentru care a fost supus unei pedepsei penale mai blânde, deci, pe calea corijării nu se află, activitatea infracțională devenind o îndeletnicire pentru el.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului, prin sine nu v-a contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, din partea acestuia, cât și altor persoane - faptul că în privința acestui a fost aplicată o pedeapsă blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, poate doar să încurajeze comiterea pe altor infracțiuni.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțat o nouă hotărâre.

Chicaroș Dmitrii a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond eronat a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, inculpatul urmează să conștientizeze fapta comisă, cu intenție, punând în pericol atât personalitatea sa, cât și a celor din jur, urcându-se în stare de ebrietate la volanul mijlocului de transport, cu atât mai mult, că la momentul comiterii faptei, acesta era privat de dreptul de conduce mijloace de transport.

Ori, referitor la gravitatea faptei comise se impune de a menționa că prejudicierea relațiilor sociale cu privire la siguranța traficului rutier, are consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta prezintă tendințe ascendente. Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unei pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Astfel, infracțiunea comisă de către inculpat are un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestuia de societate.

În această ordine de idei, acțiunile inculpatului cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, care în conformitate cu art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune ușoară, care prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau închisoare de până la 1 an.

Conform art. 77 Cod penal - circumstanțe agravante inculpatului nu au fost stabilite.

Potrivit art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanță atenuantă se constată căința sinceră.

Totodată, prin sentința Judecătorei Edineț din 26.12.2018, Chicaroș D. a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 30.000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, antecedentul penal nefiind stins, fapt confirmat prin materialele cauzei penale.

Aatfel, pedeapsa aplicată de prima instanță în formă de muncă neremunerată în privința inculpatului, este una neîntemeiată și nejustificată, ori, acestuia urmează a-i fi stabilită o pedeapsă mai aspră, sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de vreme ce anume acesta categorie de pedeapsa va convinge necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Ori, pedeapsa stabilită de către instanța de fond, nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

5. Avocata Silvia Bajurean a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurenta a invocat că, instanța de apel i-a aplicat lui Chicaroș D. o pedeapsă sub formă de închisoare fără a motiva necesitatea aplicării acesteia, limitându-se la expresia că această categorie de pedeapsă va convinge de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Mai mult ca atât instanța de apel greșit a stabilit că inculpatul are antecedente penale nestinse, deoarece potrivit art. 111 alin. (1) pct. e) se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea după executarea pedepsei, iar ultimul a achitat amenda stabilită prin sentința anterioară, astfel fiindu-i stins antecedentul penal.

De asemenea instanța de apel nu a luat în considerație că Chicaroș D. a săvârșit o infracțiune ușoară, s-a căit sincer în cele comise, a solicitat examinarea cauzei într-o procedură simplificată, este căsătorit, are la întreținere un copil minor, fiind unicul întreținător al acestuia și stabilirea unei pedepse cu închisoare practic îl privează pe acest copil de surse la întreținere.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *hotărârea atacată nu este motivată în partea aplicării pedepsei cu închisoare.*

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu

dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina, dar anterior a mai fost condamnat pentru fapte identice, antecedentul penal nefiind stins deoarece nu a executat pedeapsa cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani aplicată prin sentința Judecătorei Edineț din 26.12.2018, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, deci, fiind intenționat infracțional, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de avocat, o pedeapsă penală mai blândă decât cea aplicată de instanța de apel ar fi inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cu persoana inculpatului, cât și cu scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare fiind argumentat de către instanțele de judecată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Bajurean Silvia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2020, în privința inculpatului Chicaroș Dmitrii XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integrala la 17 iulie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun